

Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace (RIA)

SHRnutí ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu zákona: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	
Zpracovatel: Ministerstvo spravedlnosti	Předpokládaný termín nabytí účinnosti: 1. dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů
Implementace práva EU: Ano Termín stanovený pro implementaci: Rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV o boji proti terorismu a rámcové rozhodnutí Rady 2008/919/SVV, kterým se mění rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV o boji proti terorismu, již byla implementována, návrh zákona ale tuto oblast nově upravuje Nad rámec požadavků stanovených předpisem EU: Ne	
2. Cíl návrhu zákona	
Navržené změny zapracovávají požadavky na úpravu trestněprávního postihu financování a podpory terorismu vznesené vůči České republice mezinárodní mezivládní organizací The Financial Action Task Force (Finanční akční výbor, dále jen FATF) a Výborem expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu (dále jen výborem Moneyval), rovněž zohledňují další požadavky plynoucí z mezinárodních a evropských pramenů práva. Cílem návrhu zákona je uvést českou právní úpravu do souladu s těmito požadavky.	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
S přijetím navrhovaných změn se předpokládají určité náklady. Náklady budou spojeny zejména s nezbytným přizpůsobením statistik a výkaznictví, kterými se bude reagovat na zavedení nových skutkových podstat v trestním zákoníku. Řádově může jít o několik set tisíc korun českých. Tyto náklady ponесou Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo vnitra. Navrhované změny jsou rovněž spojeny s precizací a dílčím rozšířením trestní represe, což přinese více trestních věcí. Ze statistik vyplývá, že za trestný čin teroristického útoku podle § 311 trestního zákoníku (a tedy i financování a podpory terorismu) nebyla odsouzena žádná osoba nejméně od roku 2008. Z tohoto důvodu lze očekávat, že navržená právní úprava se může nanejvýš dotknout řádově jednotek případů ročně. Tyto náklady ponесou Policie ČR, státní zastupitelství, soudy a Vězeňská služba ČR. Náklady budou pokryty v rámci narozpočtovaných prostředků kapitol Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra.	

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ano
V případě nepřijetí navrhovaného zákona lze mimo jiné s určitostí očekávat vydání veřejného prohlášení FATF, ve kterém budou jurisdikce FATF a přidružených uskupení (celkem 190 zemí) vyzvány k tomu, aby finanční styky s Českou republikou posuzovaly jako rizikové a přijaly v tomto směru příslušná opatření. Žádná evropská země se do tohoto režimu nikdy dříve nedostala, proto lze další vývoj následků pouze předjímat. Je však nanejvýš pravděpodobné, že by takové opatření velmi výrazně ovlivnilo posuzování rizikovosti a důvěryhodnosti země ze strany zahraničních společností a investorů. Tzv. „rating“ České republiky prováděný ze strany mezinárodně uznávaných agentur by se s vysokou pravděpodobností zhoršil. Důsledkem těchto skutečností by také velmi pravděpodobně došlo k významnému zhoršení přístupu národních finančních institucí na mezinárodní trhy a k omezování či blokování obchodů českých společností na mezinárodním poli. Takové změny by zcela jistě měly v konečném důsledku významný vliv i na hospodářské výsledky celého státu. Urychlené přijetí tohoto návrhu zákona tedy bude mít pozitivní dopad na mezinárodní konkurenceschopnost České republiky.
3.3 Dopady na podnikatelské subjekty: Ano
Shodně jako bod 3.2.
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne
3.5 Sociální dopady: Ne
3.6 Dopady na spotřebitele: Ne
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ano
Navrhovaná úprava se pojí s nezbytným přizpůsobením statistik a výkaznictví.
3.10 Zhodnocení korupčních rizik: Ne
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ano
Navrhovaná úprava může přinést pouze pozitivní dopady na bezpečnost státu, neboť precizuje trestněprávní postih financování a podpory terorismu.

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

1.2. Definice problému

Česká úprava trestního práva hmotného musí reagovat na požadavky na změnu úpravy trestněprávního postihu financování a jiné podpory terorismu, které vůči České republice vznesly FATF a výbor Moneyval. Rovněž je potřeba reagovat na další požadavky mezinárodního společenství, které se Česká republika zavázala naplňovat ratifikací příslušných úmluv a svým členstvím v Evropské unii.

FATF byla vytvořena na pařížském summitu G-7 v roce 1989, její oficiální úlohou je tvořit dostatečnou politickou vůli vedoucí k legislativním reformám v oblasti praní špinavých peněz a financování terorismu. FATF vypracovala rozsáhlá doporučení (FATF Recommendations¹), jejichž naplnění hodnotí i u států, které nejsou jejími přímými členy. Právní povaha těchto doporučení je z hlediska mezinárodního práva nezávazná, jejich faktický vliv, a to i na nečlenské státy, je však značný, a to zejména z ekonomických a diplomatických důvodů. Česká republika (stejně jako ostatní nové členské státy Evropské unie) není členem FATF, ale tzv. regionálního uskupení podle FATF [FATF-Style Regional Body (dále jen FSRB)²], tj. výboru Moneyval (Výboru expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu) vytvořeného při Radě Evropy v roce 1998, jehož účelem je samostatné a vzájemné hodnocení členských států Rady Evropy, které nejsou členy FATF. FATF má celkem 36 členů (včetně Evropské komise) a 8 přidružených členských uskupení (tj. FSRB). Tímto způsobem je k dodržování FATF standardů zavázáno přes 190 jurisdikcí.

Česká republika je pravidelně hodnocena výborem Moneyval³, který České republice vytýká řadu nedostatků. Tyto nedostatky se doposud i přes veškerou snahu České republiky nepodařilo výboru Moneyval vysvětlit. Poslední hodnotící zpráva České republiky (4. kolo hodnocení) byla výborem Moneyval schválena na jeho 35. plenárním zasedání v dubnu 2011. Česká republika byla z důvodu identifikovaných nedostatků zařazena do režimu tzv. „REGULAR - EXPEDITED FOLLOW-UP PROCEDURE“ (to znamená, že zprávy o změnách v legislativě a přijatých opatřeních k nápravě vytýkaných nedostatků měly být předkládány v intervalech kratších než dva roky). Nejmírnější režim, tzv. „BIENNIAL UPDATE“, je dvouletý interval pro podávání zpráv a jako nejpřísnější kategorie existuje ještě tzv. „ENHANCED FOLLOW-UP PROCEDURE“, ke které výbor přistupuje u zemí, které nedostatečně nebo vůbec neodstraňují vytýkané nedostatky. Česká republika od schválení výše uvedené hodnotící zprávy předložila do září 2015 celkem šest tzv. follow-up reportů (následných zpráv o pokroku v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu), přičemž se pokoušela získat hodnocení, které by ji přeřadilo do nejmírnějšího režimu, tedy do režimu „BIENNIAL UPDATE“. Aby tak výbor Moneyval mohl rozhodnout, je (podle

¹ The FATF Recommendations (February 2012, updated October 2015). Dostupné na: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF_Recommendations.pdf

² Přehled všech přidružených uskupení a jejich členů je uveden například v příloze dokumentu: „FATF REPORT TO G20 LEADERS - ACTIONS BEING TAKEN BY THE FATF“. Dostupné z: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Terrorist-financing-actions-taken-by-FATF.pdf>

³ Třetí kolo hodnocení výboru MONEYVAL. Dostupné z:

[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round3/MONEYVAL\(2006\)21Rep-CZE3_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round3/MONEYVAL(2006)21Rep-CZE3_en.pdf)

Čtvrté kolo hodnocení výboru MONEYVAL. Dostupné z:

[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round4/CZE4_MER_MONEYVAL\(2011\)01_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round4/CZE4_MER_MONEYVAL(2011)01_en.pdf)

procedurálních pravidel pro čtvrté kolo hodnocení) nutné, aby některá vybraná tzv. „CORE“ a „KEY“ FATF Recommendations (základní a klíčová doporučení FATF) byla hodnocena nejméně stupněm „LC - Largely Compliant“ nebo „C - Compliant“ (tj. jako „převážně v souladu“ nebo „plně v souladu“). Těmito základními a klíčovými doporučeními jsou: R. 1 a SR. II – Praní peněz a financování terorismu; R. 3 a SR. III – Zmrazení a konfiskace; R. 4 – Mlčenlivost finančních institucí; R. 5 – Hloubková kontrola klienta; R. 10 – Uchovávání údajů; R. 13, R. 26, SR. IV – Finanční zpravodajské jednotky a hlášení podezřelých obchodů; R. 26 – Dohled nad finančním sektorem; R. 35, R. 36, R. 40, SR. I, SR. V – Mezinárodní spolupráce. Podle procedurálních pravidel čtvrtého kola hodnocení má jurisdikce zařazená do režimu REGULAR – EXPEDITED časovou lhůtu tří let, aby odstranila vytýkané nedostatky u těch „CORE“ a „KEY“ FATF doporučení, která byla hodnocena stupni „NC - Non-Compliant“ a „PC - Partially Compliant“ („v nesouladu“ a „částečně v souladu“), a aby požádala o zařazení do režimu „BIENNIAL UPDATE“. V případě, že nejsou u těchto doporučení nedostatky odstraněny a není dosaženo alespoň stupně hodnocení LC, je tato jurisdikce přeřazena do režimu „ENHANCED FOLLOW-UP PROCEDURE“. České republice se do září 2015, kdy předkládala svou šestou zprávu o dosaženém pokroku, nepodařilo změnit stupeň hodnocení PC u doporučení R. 1, R. 3, R. 35 a SR. II. Výbor Moneyval na základě tohoto stavu zařadil Českou republiku do režimu „ENHANCED FOLLOW-UP PROCEDURE“ – stupeň II. Tento zostřený režim má čtyři stupně: Stupně I a II jsou zaslání dopisu, respektive vysoká osobní návštěva ze strany sekretariátu výboru Moneyval, směřované příslušným ministrům, s cílem zdůraznit vysokou naléhavost řešení vytýkaných nedostatků. Ve stupních III a IV vydává výbor Moneyval tzv. „Veřejné prohlášení“, ve kterém vyzve členské země celosvětové sítě AML/CTF⁴ (FATF a FSRB), aby v oblasti finančních styků přistupovaly k dotčené jurisdikci s přihlédnutím k vyšší míře rizikovitosti. Výbor Moneyval pak rovněž předá danou jurisdikci do pravomoci FATF, která prostřednictvím svého orgánu ICRG (International Co-operation Review Group) provádí další dohled a evaluaci včetně vytvoření akčního plánu s časovými termíny plnění jednotlivých kroků.

Dne 5. října bylo sekretariátem Moneyvalu přistoupeno ke stupni I. a byl zaslán dopis ministrům spravedlnosti a financí České republiky. Delegace České republiky při výboru Moneyval předložila na jeho 50. plenárním zasedání v dubnu 2016 svou první zprávu v režimu „ENHANCED FOLLOW-UP PROCEDURE“, kde byla zdůrazněna skutečnost, že byl zpracován legislativní návrh novely trestního zákoníku, který reaguje na požadavky FATF a výboru Moneyval ve vztahu ke kriminalizaci financování terorismu. Na základě zpracované analýzy Sekretariátu výboru Moneyval však plenární zasedání konstatovalo, že nebyl zjištěn prakticky žádný pokrok v R. 1 (týkající se trestného činu legalizace výnosů, kde má Česká republika novelizovat trestní zákoník v souladu s vytýkanými nedostatky ze 4. kola hodnocení), dále pouze limitovaný pokrok v R. 3 (zejména týkající se nedostatečných statistik a konfiskace), a zejména že bylo dosaženo pouze omezeného pokroku v SR. II, týkající se financování terorismu, kdy shora uvedená novela trestního zákoníku se zatím nachází pouze v připomínkovém řízení, a z toho také vyplývající nízký pokrok v R. 35 (které navazuje na všechna předchozí tři zásadní doporučení). V důsledku uvedené analýzy (která je podepřena i dopisem předsedy FATF ze dne 14. 3. 2016, jenž byl adresován ministru spravedlnosti České republiky) rozhodlo plenární zasedání výboru Moneyval o přeřazení České republiky v rámci zostřeného režimu do stupně II, který spočívá ve vyslání návštěvy vysokých představitelů výboru Moneyval, jež zavítala do České republiky začátkem června 2016 a jejím účelem byla zejména podpora snahy Ministerstva spravedlnosti České republiky ve věci

⁴ Anti-Money Laundering/Combating the Financing of Terrorism.

přijetí nutných změn v trestním zákoníku tak, aby úprava korespondovala s požadavky doporučení FATF.

Mimo shora popsanou situaci České republiky v rámci výboru Moneyval je třeba vyzdvihnout také skutečnost, že ze strany FATF proběhlo v druhé polovině roku 2015 její vlastní, na FSRBs (včetně výboru Moneyval) nezávislé, hodnocení celkem 190 jurisdikcí zaměřené výhradně na hodnocení opatření proti financování terorismu. Závěry této iniciativy nazvané FATF TF FFI (Financial Action Task Force Terrorist Financing Fact Finding Initiative) byly zveřejněny na Plenárním zasedání FATF v Paříži ve dnech 17. – 19. února 2016⁵ v dokumentu „FOLLOW-UP TO THE TERRORIST FINANCING FACT-FINDING INITIATIVE“ (JT03389907), který je zároveň podkladovým materiálem pro zprávu FATF určenou pro G20. Česká republika byla v tomto dokumentu zařazena ze strany FATF do skupiny jurisdikcí s nedostatečnou kriminalizací financování terorismu, a to jako jediná země Evropské unie a Evropy vůbec (vedle zemí jako jsou Brazílie, Fidži, Papua Nová Guinea, Barbados, Seychely, Swazijsko, Zambie, Lesotho, Malawi, Uganda, Kolumbie, Kostarika, Guatemala, Peru, Uruguay, Libérie, Stát Palestina, Omán, Libanon, Libye a Irák); na základě uvedeného zařazení a tzv. „FATF TF FFI Follow-up Procedures“ má Česká republika rok na nápravu vytýkaných nedostatků (do února 2017); v případě nesplnění mezinárodních požadavků do této doby bude Česká republika vyjmuta z pravomoci výboru Moneyval a předána k dalším opatřením orgánu ICRG (FATF). V takovém případě lze mimo jiné s určitostí očekávat vydání veřejného prohlášení FATF⁶, ve kterém budou jurisdikce FATF a přidružených uskupení (FSRBs) vyzvány k tomu, aby finanční styky s Českou republikou posuzovaly jako rizikové a přijaly v tomto směru příslušná opatření. Žádná evropská země se do tohoto režimu nikdy před tím nedostala, a tak lze další vývoj následků pouze předjímat. Je však nanejvýš pravděpodobné, že by takové opatření velmi výrazně ovlivnilo posuzování rizikovitosti a důvěryhodnosti země ze strany zahraničních společností a investorů. Tzv. „rating“ České republiky prováděný ze strany mezinárodně uznávaných agentur by se s vysokou pravděpodobností zhoršil. Důsledkem těchto skutečností by také velmi pravděpodobně došlo k významnému zhoršení přístupu národních finančních institucí na mezinárodní trhy a k omezování či blokování obchodů českých společností na mezinárodním poli. Takové změny by zcela jistě měly v konečném důsledku významný vliv i na hospodářské výsledky celého státu.

Jeví se proto jako nezbytně nutné přistoupit k legislativním změnám trestního práva hmotného, které budou reagovat na tvrzené nedostatky a na požadavky, které jsou na Českou republiku v tomto směru kladeny.

Při legislativních změnách je nezbytné rovněž přihlídnout k řadě mezinárodních a evropských dokumentů, které tuto oblast upravují, zejména pak k následujícím:

- Mezinárodní úmluva o potlačování financování terorismu (sdělení č. 18/2006 Sb. m. s.),
- Úmluva o fyzické ochraně jaderných materiálů (sdělení č. 27/2007 Sb. m. s.),
- Úmluva Rady Evropy o prevenci terorismu,
- Dodatkový protokol k Úmluvě Rady Evropy o prevenci terorismu,
- rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV, o boji proti terorismu,

⁵ Závěry z tohoto jednání jsou dostupné z:

<http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/outcomes-plenary-february-2016.html>

⁶ Příkladem mohou být veřejná prohlášení vůči Iránu a Korejské lidově demokratické republice, dostupné z: <http://www.fatf-gafi.org/publications/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/documents/public-statement-february-2016.html>

- rámcové rozhodnutí Rady 2008/919/SVV, kterým se mění rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV o boji proti terorismu,
- návrh směrnice o boji proti terorismu a nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2002/475/SVV, o boji proti terorismu.

1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Financování terorismu je podle platné a účinné právní úpravy postihováno primárně prostřednictvím trestného činu teroristického útoku podle § 311 odst. 2 alinea 3 trestního zákoníku. Toto ustanovení stanoví, že „stejně [tedy 5-15 let] bude potrestán, kdo takové jednání [tedy teroristický útok], teroristu, teroristickou skupinu nebo jejího člena finančně, materiálně nebo jinak podporuje“. Příprava tohoto trestného činu je trestná, stejně tak jako jeho pokus, rovněž tak i všechny formy účastenství v užším smyslu (organizátorství, návod, pomoc). Současná díkce tohoto ustanovení se vyznačuje vysokou mírou obecnosti, pod kterou je možné podřadit celou škálu nejrůznějších jednání naplňující znak finanční i jiné podpory terorismu. Podpora teroristické skupiny je v současné době rovněž duplicitně upravena v trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea 3 odst. 2 trestního zákoníku. Další z forem podpory představují kvalifikované skutkové podstaty trestných činů loupeže podle § 173 odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, vydírání podle § 175 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, krádeže podle § 205 odst. 5 písm. b) trestního zákoníku, zpronevěry podle § 206 odst. 5 písm. b) trestního zákoníku, neoprávněného užívání cizí věci podle § 207 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, podvodu podle § 209 odst. 5 písm. b) trestního zákoníku, pojistného podvodu podle § 210 odst. 6 písm. b) trestního zákoníku, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 6 písm. b) trestního zákoníku, dotačního podvodu podle § 212 odst. 6 písm. b) trestního zákoníku a padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, které obsahují okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby spočívající ve spáchání těchto trestných činů v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu teroristického útoku.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

orgány činné v trestním řízení

fyzické a právnické osoby, které spáchají trestný čin

Vězeňská služba České republiky

1.5. Popis cílového stavu

Cílem návrhu zákona je uvedení českého trestního práva hmotného do souladu s požadavky, které vůči České republice vznesly FATF a výbor Moneyval, a s dalšími požadavky plynoucí z mezinárodních a evropských pramenů práva.

1.6. Zhodnocení rizika

V případě nesplnění mezinárodních požadavků do února 2017 bude Česká republika vyjmuta z pravomoci výboru Moneyval a předána k dalším opatřením orgánu ICRG (FATF). V takovém případě lze mimo jiné s určitostí očekávat vydání veřejného prohlášení FATF, ve kterém budou jurisdikce FATF a přidružených uskupení (FSRBs) vyzvány k tomu, aby finanční styky s Českou republikou posuzovaly jako rizikové a přijaly v tomto směru

příslušná opatření. Žádná evropská země se do tohoto režimu nikdy před tím nedostala, a tak lze další vývoj následků pouze předjímat. Je však nanejvýš pravděpodobné, že by takové opatření velmi výrazně ovlivnilo posuzování rizikovosti a důvěryhodnosti země ze strany zahraničních společností a investorů. Tzv. „rating“ České republiky prováděný ze strany mezinárodně uznávaných agentur by se s vysokou pravděpodobností zhoršil. Důsledkem těchto skutečností by také velmi pravděpodobně došlo k významnému zhoršení přístupu národních finančních institucí na mezinárodní trhy a k omezování či blokování obchodů českých společností na mezinárodním poli. Takové změny by zcela jistě měly v konečném důsledku významný vliv i na hospodářské výsledky celého státu.

Povinnost implementovat rámcová rozhodnutí vyplývá pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii. Navrhovaná úprava zvyšuje úroveň implementace rámcového rozhodnutí Rady 2002/475/SVV o boji proti terorismu a rámcového rozhodnutí Rady 2008/919/SVV, kterým se mění rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV o boji proti terorismu.

2. Návrh variant řešení a vyhodnocení jejich nákladů a přínosů

Varianty:

Varianta 0

Ponechání současného stavu.

Varianta 1

Vyhovět požadavkům plynoucím z mezinárodních úmluv a hodnocení Moneyval a FATF způsobem doslovného převzetí.

Varianta 2

Vyhovět požadavkům plynoucím z mezinárodních úmluv a hodnocení Moneyval a FATF při zohlednění současného českého systému trestního práva.

Vyhodnocení:

Varianta 0

Jak již bylo výše uvedeno, právě absence změn současné právní úpravy reagující na výsledky hodnocení FATF a výboru Moneyval vedla k situaci, která ve svém důsledku může vést k významnému zhoršení přístupu národních finančních institucí na mezinárodní trhy a k omezování či blokování obchodů českých společností na mezinárodním poli. Takové změny by zcela jistě měly v konečném důsledku významný vliv i na hospodářské výsledky celého státu. Varianta 0 není proto akceptovatelná.

Varianta 1

Vyhovět požadavkům plynoucím z mezinárodních a evropských právních dokumentů lze doslova (transformace). Tento postup se pro účely kladného hodnocení jeví jako nejvhodnější, kdy hodnotitelé často upozorňují na absenci konkrétních slov („z části“, „nepřímo“, „jakýmkoliv způsobem“). Na druhou stranu některé prvky či pojmy mezinárodního práva jsou českému trestnímu právu zcela cizí, jejich uvedení bude narušovat současnou systematiku a právní instituty, což ve svém důsledku může vést nejen k interpretačním problémům, ale také k nižší účinnosti právní úpravy.

Varianta 2

Vyhovět požadavkům plynoucím z mezinárodních a evropských právních dokumentů lze rovněž přenesením obsahu (adaptace) za současného zohlednění českého systému trestního práva. České trestní právo hmotné je právo kodifikované, systematické (obecná a zvláštní část) a vyznačující se vyšší mírou obecnosti. Tento systém by měl být proto zohledněn a neměl by být narušován cizími prvky tam, kde to není nezbytně nutné.

Závěr:

Doporučuje se přijmout variantu 2.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

S přijetím navrhovaných změn se předpokládají určité náklady. Náklady budou spojeny zejména s nezbytným přizpůsobením statistik a výkaznictví, kterými se bude reagovat na zavedení nových skutkových podstat v trestním zákoníku. Řádově může jít o několik set tisíc korun českých. Tyto náklady ponese Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo vnitra. Navrhované změny jsou rovněž spojeny s precizací a dílčím rozšířením trestní represe, což přinese více trestních věcí. Ze statistik vyplývá, že za trestný čin teroristického útoku podle § 311 trestního zákoníku (a tedy i financování a podpory terorismu) nebyla odsouzena žádná osoba nejméně od roku 2008. Z tohoto důvodu lze očekávat, že navržená právní úprava se může nanejvýš dotknout řádově jednotek případů ročně. Tyto náklady ponese Policie ČR, státní zastupitelství, soudy a Vězeňská služba ČR. Náklady budou pokryty v rámci narozpočtovaných prostředků kapitol Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra. Náklady nejsou nepřiměřené cílům, které jsou navrhovaným zákonem sledovány.

4. Implementace doporučené varianty a vynucování

Za implementaci a vynucování nové právní úpravy ve vztahu k státním zastupitelstvím a soudům bude odpovědné Ministerstvo spravedlnosti, ve vztahu k Policii ČR pak Ministerstvo vnitra.

5. Přezkum účinnosti regulace

Průběžně přezkoumávat účinnost navrhované právní regulace budou zejména subjekty, které s ní budou přicházet přímo do styku v rámci běžné činnosti, tedy orgány činné v trestním řízení. Přezkum v oblasti své působnosti mohou provádět rovněž Ministerstvo vnitra a Nejvyšší státní zastupitelství. Institut pro kriminologii a sociální prevenci bude vyhodnocovat poznatky získané v rámci jeho výzkumné činnosti a od jiných členských států EU v oblasti mezinárodní justiční spolupráce. Následný přezkum účinnosti pak bude příslušet Ministerstvu spravedlnosti.

Při následném přezkumu bude především zjišťováno:

- Plní právní předpis stanovené cíle?
- Jsou splněny předpokládané dopady? Vyskytly se neočekávané problémy?
- Existuje možnost ke zlepšení způsobu řešení?

K následnému přezkumu budou využity statistiky dotčených subjektů, ze kterých bude patrné, kolik trestných činů spojených s terorismem bylo odhaleno, stíháno, obžalováno a odsouzeno a jaké byly uloženy tresty. Jako období, které je vhodné pro přezkum účinnosti implementovaných opatření a pro zhodnocení novelizace, se doporučuje doba minimálně pěti let. Tato doba by měla být dostatečně dlouhá pro shromáždění dat potřebných pro zhodnocení účinnosti přijaté úpravy a případných podnětů od dotčených subjektů, tedy dat s dostačující vypovídající hodnotou.

Účinnost zákona lze ověřovat v praxi běžnými metodami (vyhodnocování soudní judikatury, formální i neformální diskuze s dotčenými subjekty o problémech vyvstanuvší v praxi, atd.) a pravidelným vyhodnocováním realizace.

6. Konzultace a zdroje dat

Problematika byla konzultována s Nejvyšším státním zastupitelstvím a Finančním analytickým úřadem Ministerstva financí.